

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Kateřiny Švecové a soudců JUDr. Petra Wulkana a JUDr. Heleny Černecké v právní věci **žalobkyň a) V [redacted] J [redacted], nar. [redacted], bytem Ř [redacted], [redacted] P [redacted], b) R [redacted] J [redacted], nar. [redacted], bytem Ř [redacted], [redacted] P [redacted], obě zastoupeny Mgr. Janem Zemanem, advokátem se sídlem Ostrovní 2063/7, 110 00 Praha 1, proti žalovaným 1) Ing. L [redacted] K [redacted] nar. [redacted], bytem Ř [redacted], [redacted] P [redacted], 2) K [redacted] B [redacted] S [redacted] de K [redacted], nar. [redacted], bytem Ř [redacted], [redacted] P [redacted], oba zastoupeni Mgr. Tomášem Lázničkou, advokátem se sídlem Jindřicha Plachty 28, 150 00 Praha 5, o uložení povinnosti zdržet se zásahu do vlastnického práva, o odvolání žalovaných proti rozsudku Okresního soudu Praha – západ ze dne 3. 2. 201, č.j. 3C 411/2007-104, ve znění doplňujícího usnesení ze dne 15. 7. 2010, č.j. 3C 411/2007-128,**

t a k t o :

- I. Rozsudek soudu I. stupně ve znění doplňujícího usnesení se potvrzuje.**
- II. Žalovaní jsou povinni zaplatit žalobkyním na náhradě nákladů odvolacího řízení částku 18.859,- Kč, společně a nerozdílně ve lhůtě 3 dnů od právní moci rozsudku, k rukám právního zástupce žalobkyně Mgr. Jana Zemana, advokáta se sídlem Praha 1, Ostrovní 2063/7.**
- III. Žalovaní jsou povinni zaplatit České republice na účet Krajského soudu v Praze na náhradě nákladů řízení částku 13.328,- Kč, ve lhůtě 3 dnů od právní moci rozsudku.**

Odůvodnění:

Okresní soud Praha – západ rozsudkem ze dne 3. 2. 2010, č.j. 3C 411/2007-104, ve znění doplňujícího usnesení ze dne 15. 7. 2010, č.j. 3C 411/2007-128 rozhodl, že žalovaní jsou povinni zdržet se zastínění nemovitostí žalobců, a to pozemku č. parc. ■■■, pozemku č. parc. ■■■, pozemku č. parc. ■■■, budovy čp. ■■■ postavené na pozemku č. parc. ■■■ a budovy bez č.p./č.e. postavené na pozemku č. parc. ■■■, vše katastrální území P■■■■, obec P■■■■, zapsaných v katastru nemovitostí vedeném u Katastrálního úřadu pro Středočeský kraj, katastrální pracoviště Praha – západ na listu vlastnictví č. ■■■, způsobenému vzrostlými stromy rostoucími na pozemku č. parc. ■■■ a č. parc. ■■■, katastrální území P■■■■, obec P■■■■, zapsaných v katastru nemovitostí vedeném u Katastrálního úřadu pro Středočeský kraj, katastrální pracoviště Praha – západ na listu vlastnictví č. ■■■, v podílovém spoluvlastnictví žalovaných. Žalovaným uložil povinnost zaplatit žalobkyním na nákladech řízení částku 15.762,- Kč, společně a nerozdílně do tří dnů od právní moci rozsudku, na účet právního zástupce žalobkyň Mgr. Jana Zemana, advokáta se sídlem v Praze. Dále žalovaným uložil povinnost zaplatit společně a nerozdílně na nákladech státu částku 7.000,- Kč, do tří dnů od právní moci rozsudku, na účet Okresního soudu Praha – západ.

Proti tomuto rozsudku podali v zákonné lhůtě odvolání žalovaní. Namítali, že soud I. stupně dospěl na základě provedených důkazů k nesprávným skutkovým zjištěním a že rozhodnutí soudu I. stupně spočívá na nesprávném právním posouzení věci. Žalovaní nesouhlasili především se závěrem soudu I. stupně, že na pozemcích žalovaných při hranici s pozemky žalobkyň roste hradba vzrostlých stromů, které způsobují zastínění pozemků žalobkyň, přičemž jde podle závěru soudu I. stupně o zastínění nepřiměřené a pozemek žalobkyň je zastíněn z velké části. Žalovaní byli přesvědčeni, že výrok I. napadeného rozsudku je v rozporu se zákonem a zjevně nevykonatelný. Formulace, že žalovaní jsou povinni „zdržet se zastínění nemovitostí žalobců způsobeného vzrostlými stromy“ je natolik vágní a nepřesná, že je nezpůsobitelná pro výkon rozhodnutí. Žalovaní zdůraznili, že žádný zákon ani jiný právní předpis nedefinuje, jak musí být strom vysoký či mohutný, aby ho bylo možno označit za strom vzrostlý. Podle názoru žalovaných je v přímém nesouladu se zněním ustanovení § 127 občanského zákoníku, aby soud žalované zavázal k obecné povinnosti zdržet se stínění bez uvedení míry. Závěr soudu I. stupně o nadměrném zastínění nemovitostí žalovaných navíc nevyplývá z provedeného dokazování. V souvislosti s touto námitkou žalovaní poukázali na znalecký posudek Ing. Grulicha, který předložili a z něhož vyplývá, že stromy v průběhu dne zastiňují svými korunami pozemek, žalobkyň v rozsahu 10 – 39 % a že na 61 – 90 % pozemku je v průběhu dne vegetační sezony plně oslunění; to odpovídá příslušné ČSN 734301. Závěry znaleckého posudku Ing. Grulicha byly posléze potvrzeny i znaleckým posudkem Astronomického ústavu Akademie věd ČR. Závěr soudu, že z listinných důkazů vyplývá, že zastínění pozemku žalovaných je nad míru přiměřenou poměrům je přitom nesprávným a z provedeného dokazování nevyplývá. Tento závěr nemůže vyplynout ani z místního šetření provedeného soudem I. stupně. Žalovaní navíc namítli nesprávné provedení tohoto důkazu s tím, že pokud byl proveden v rozporu se zákonem, nelze k němu přihlídnout. Poukázali i na dobu trvání místního šetření (25 minut), i na skutečnost, že ani soudkyně, ani účastníci řízení nemají sami takové znalosti z oblasti astronomie a zkoumání zastíněných pozemků, aby mohli závěr o míře zastínění učinit. Soud I. stupně vycházel pouze ze svého pocitu a tvrzení žalobkyň, aniž by vzal v úvahu alespoň umístění sporných stromů z hlediska orientace světových stran. Žalovaní dále vytýkali soudu I. stupně, že se nijak nevypořádal s tím, že oba znalecké posudky (Ing. Grulicha a Astronomického ústavu AV ČR) prokázaly, že zastínění rozhodně nepřesahuje míru obvyklou poměrům a je v souladu s příslušnou normou. Závěr soudu I. stupně o míře zastínění je podle názoru

žalovaných nepřezkoumatelný pro svou nekonkrétnost i z toho důvodu, že soud I. stupně nijak neuvedl, jak k dané míře dospěl. Vzhledem k tomu, že soudem zmiňovaná „hradba stromů“ je umístěna v ose sever – jih, tyto stromy okolo poledne prakticky vůbec pozemky žalobkyň nezastiňují. Nestíní ani v dopoledních a odpoledních hodinách. Žalovaní dále poukázali na to, že četnost stromů na pozemcích žalovaných i stínění, které způsobují, je vzhledem k p[] lokalitě zcela běžné a v žádném případě není obtěžující nad míru přiměřenou místním poměrům. Stromy žalovaných jsou navíc ve velmi dobrém zdravotním stavu, mají velmi vysokou hodnotu z hlediska hygienického i estetického a podílejí se na udržení zeleně v tomto území. Obecní úřad P[] jako věcně a místně příslušný orgán ochrany přírody, který by pro případné kácení stromů musel vydat povolení, vyjádřil své jasné a nesouhlasné stanovisko ke kácení stromů na pozemcích žalovaných. Žalovaní navrhli, aby odvolací soud napadený rozsudek soudu I. stupně změnil tak, že žalobu zamítne a žalovaným přizná náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

Žalobkyně ve svém vyjádření k odvolání žalovaných navrhly potvrzení napadeného rozsudku, který považovaly za věcně i právně zcela správný; námitky žalovaných považovaly za nedůvodné. Argumentaci žalovaných ohledně faktického stínění stromů považovaly za zavádějící a v příkrém rozporu s provedenými důkazy. Nadměrné zastínění je zcela evidentní ze znaleckého posudku Astronomického ústavu AV ČR. Zcela namístě bylo i provedení místního šetření soudem. Žalobkyně zdůraznily, že žalovaní naprosto ignorují skutečnost, že nemovitosti žalobkyň jsou nepřiměřeně zastíněny a přesahující větve stromů již dosahují až k samotnému domu - jde o přesah přibližně 6m – i nad střechu domu, přičemž ořezání v linii hranice pozemku není možné, neboť tím by došlo k odstranění přibližně 50% všech větví a tím k destabilizaci a uhynutí stromů. Přesto byly žalobkyně přesvědčeny, že nejsou povinny takové stínění a přesah větví trpět. Návrh na kácení stromu č. 6, 10 a 11 padl v rámci pokusu o smírné řešení věci, kdy žalobkyně jasně deklarovaly snahu dohodnout se a většinu zeleně zachovat. Žalobkyně upozornily na skutečnost, že nechávají zcela na žalovaných, jak svých povinností stanovených napadeným rozsudkem (pokud nabude právní moci) dostojí.

Krajský soud v Praze jako soud odvolací po zjištění, že odvolání žalovaných je přípustné, bylo podáno oprávněnými osobami, včas a obsahuje zákonem předvídané náležitosti (§ 201, § 202, § 204 odst. 1, § 205 odst. 1 občanského soudního řádu; nadále o.s.ř.) přezkoumal napadený rozsudek soudu I. stupně spolu s řízením, které jeho vydání předcházelo, podle ustanovení § 212, § 212a odst. 1 a 5 o.s.ř. a dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.

Při přezkumu rozsudku odvolací soud vycházel z důkazů provedených soudem I. stupně, ohledně nichž se odkazuje na odůvodnění napadeného rozsudku. Za podmínek vyplývajících z ustanovení § 213 odst. 1, 4 a 5 o.s.ř. odvolací soud doplnil dokazování výsledkem pověřeného zástupce Astronomického ústavu AV ČR a znaleckým posudkem Ing. Pavla Bulíře, CSc. a dále místním šetřením.

Z obsahu odvolání žalovaných vyplývá, že uplatnili odvolací důvody dle ustanovení § 205 odst. 2 písmeno e) o.s.ř. – tedy, že soud I. stupně na základě provedených důkazů dospěl k nesprávným skutkovým zjištěním a dále odvolací důvod dle ustanovení § 205 odst. 2 písmeno g) o.s.ř., tedy, že rozhodnutí soudu I. stupně spočívá na nesprávném právním posouzení věci. Odvolací soud neshledal opodstatněnost uplatněných odvolacích důvodů a nezjistil ani jiné důvody, pro které by napadené rozhodnutí nemělo obstat.

Z obsahu spisu odvolací soud zjistil, že žalobou podanou k Okresnímu soudu Praha – západ se žalobci M. J. a V. J. domáhali uložení povinnosti žalovaným zdržet se zastínění shora specifikovaných nemovitostí v katastrálním území a obci P. vzrostlými stromy, rostoucími na pozemcích žalovaných p.č. a , katastrální území a obec P. Žalobu odůvodňovali tím, že vzrostlé stromy na pozemcích žalovaných stíní nemovitosti žalobců nad míru přiměřenou poměrům; větve stromů dosahují až k budově č.p. , vzdálené přibližně 6m od hranice mezi pozemky účastníků. V průběhu řízení žalobce M. J. zemřel. Soud I. stupně řízení ve věci nejprve přerušil podle § 107 odst. 1 o.s.ř.; usnesením ze dne 6. 1. 2008, č.j. 3C 411/2007-35 pak rozhodl, že v řízení bude pokračováno s R. J. , jako právní nástupkyní zemřelého žalobce. Následně se žalobou zabýval věcně. Na podkladě důkazů vyjmenovaných v napadeném rozsudku vzal za prokázané, že účastníci jsou vlastníky sousedních nemovitostí a že na pozemcích žalovaných roste při hranici mezi nemovitostmi účastníků hradba vzrostlých stromů, které způsobují značné zastínění pozemků žalobkyň. Stromy tvoří prakticky neprostupnou hradbu a zasahují svými větvemi až k domu žalobkyň i do oken a na střeche domu. Zastínění nemovitostí hodnotil soud I.stupně jako nepřiměřené a dovodil, že jednání žalovaných naplnilo ustanovení § 127 odst. 1 občanského zákoníku. Žalobě proto vyhověl, o nákladech řízení ve vztahu mezi účastníky rozhodl podle § 142 odst. 1 o.s.ř., o nákladech, které ve věci vznikly České republice, podle ustanovení § 148 odst. 1 o.s.ř.

Odvolací soud doplnil dokazování provedené soudem I. stupně především výsledkem Dr. Zdislava Šímy, pověřeného zástupce znaleckého ústavu ustanoveného k podání znaleckého posudku v řízení před soudem I. stupně. Z jeho výpovědi zjistil, že ačkoliv byl Dr. Šíma zpracovatelem znaleckého posudku, na místě samém nebyl, výšku sporných stromů na pozemcích žalovaných nezjišťoval a při zpracování posudku neznal ani orientaci zastíňující stěny stromů vůči světovým stranám; nebylo mu jasné ani to, co znamená „míra zastínění“ – tedy termín obsažený v usnesení soudu I. stupně o ustanovení znalce v dané věci.

Odvolací soud proto pro prověření správnosti skutkových závěrů soudu I. stupně k otázce zastínění pozemků žalobkyň ustanovil ve věci znalce z oboru zemědělství, odvětví ovocnářství a zahradnictví Ing. Pavla Bulíře, CSc., který k věci přibral jako konzultanta firmu Dalea, s.r.o.; závěry konzultanta se staly součástí jeho znaleckého posudku. Z obsahu znaleckého posudku a z výslechu znalce i výslechu zástupce konzultantské firmy odvolací soud zjistil, že hranici mezi pozemkovými parcelami č. a p.č. tvoří omítnutá bíle natřená cihlová zeď vysoká 1,8 – 1,9m; při východní a severní straně parcely č. nedaleko společné hranice s parcelou č. je situováno celkem 10 ks dřevin, částečně opadavé listnaté stromy a částečně stromy jehličnaté. Parcelu č. od parcely č. odděluje rovněž omítnutá a bíle natřená cihlová zeď vysoká 1,8 – 1,9m; podél této hraniční zdi roste na parcele č. celkem 11 jehličnatých stromů, z nich větve jehličnanů znalcem označené jako č. 7 – 15 vzájemně prorůstají a vytvářejí souvislou stěnu různé výšky a šířky. Stromy na pozemcích p.č. – č. výraznou měrou přispívají k zastínění pozemků žalobkyň p.č. a a jejich vlivem dochází ke zvýšení celkového zastínění pozemků. Dobu zastínění nelze plošně přesně stanovit, protože každá nemovitosti bude v konkrétním okamžiku zastíněna jinak. Podle doporučující ČSN by polovina pozemku měla být osluněna minimálně 3 hodiny; to v daném případě není. Stromy označené znalcem jako č. 1 – 5 jsou vůči parcele č. umístěny proti její nejvýchodnější části z jižní strany. Z těchto stromů přesahují na pozemek žalobkyně smrk (označený jako č. 5), který roste nejbliže cihlové hraniční zdi. Přesah jeho větví činí asi 2,4 – 2,7 m; z průmětu koruny zasahuje nad parcelu asi ¼ její plochy, tj. asi 7m², které celoročně přímo fyzicky zastíňují zahradu kolmo shora. Vržený stín přichází od stromů č. 2, 3 a 5 výhradně v dopoledních hodinách; v poledně se

omezuje na východní okraj zahrady. Odpolední zastínění již nepřichází v úvahu. Koruny stromů označených jako č. 5a – 5c nezasahují ani okraj hraniční zdi; jejich stín na pozemky a stavby dopadá minimálně. Strom č. 6 (smrk) na zahradu žalobkyň a bazén na ní umístěný vrhá stín za slunečného počasí nejvíce v poledně a trvá do časného odpoledně. Vůči domu je stín vrhán v ranném odpoledni. Větve stromu fyzicky přesahují na pozemky č. ■ a č. ■ do vzdálenosti 2,8m. Z průmětu koruny celoročně stíní plochu o výměře asi 6,5 m². Smrk je vysoký 16m, má velmi hustou korunu, propustnost pro světlo v rozsahu 0 – 10%. Stromy označené č. 7 – č. 15 tvoří v podstatě kompaktní stěnu, různě vysokou a širokou. Dominantní úlohu v zastínění přilehlých nemovitostí mají především stromy č. 9 – 12, zejména smrky označené č. 9-11 o výšce 18 – 19,5m, jejichž koruny jsou husté a větvemi vzájemně prorostlé (propustnost světla, vzduchu a srážek činí přibližně 10 – 30 %). Přesah větví těchto stromů vykrývá plochu asi 36 m²; přesah větví stromů označených č. 7 – 15 na pozemek par. č. ■ činí asi 51m². Stromy 7, 9, 10 a 11 mají vysoký potenciál dalšího růstu do výšky i šířky. Podobně se bude zvětšovat i výška i šířka stromu č. 6 (jehož sadovnická hodnota je nadprůměrná). Pokud jde o celkový podíl zastínění pozemku č. ■, pak stromy na pozemcích žalovaných se na tomto celkovém zastínění podílejí v rozsahu max. 53 % (na zastínění se podílí i dům č.p. ■ a dílna v jihovýchodním rohu pozemku p.č. ■ a hraniční zeď). Pokud jde o pozemek p.č. ■, pak ten je zastíněn výlučně stromy rostoucími na pozemcích žalovaných.

Odvolací soud provedl 16. 5. 2011 v dopoledních hodinách ohledání nemovitostí žalobkyň i žalovaných; při pohledu z veřejné cesty (silnice v obci) pak byla provedena obhlídka i tří sousedních nemovitostí nalevo od nemovitostí žalobkyň. Bylo zjištěno, že i u těchto dalších nemovitostí se nachází zeleň, při zběžném pohledu bylo zřejmé, že na hranici pozemků se nachází zeleň zřetelně nižší než stromy rostoucí na pozemcích žalovaných. I další nemovitost byla obklopena stromy, listnatými a jehličnatými, ale při zběžném pohledu ze silnice se jednalo o zeleň v menším rozsahu než na nemovitosti žalovaných. Na protější straně ulice proti nemovitosti žalobkyň u domů tam situovaných v jejich bezprostředním okolí žádné vysoké stromy nebyly. Pokud jde o nemovitosti napravo od domu žalovaných, na sousedním pozemku vyjma jednoho vysokého smrku uprostřed pozemku a dalšího smrku v rohu zahrady ostatní stromy na pozemku byly vesměs nižší stromy a keře. Oba vysoké stromy byly solitéry.

Po zhodnocení důkazů provedených v odvolacím řízení podle kritérií stanovených v § 132 o.s.ř. odvolací soud dospěl k závěru, že z objektivních hledisek, tedy ve vztahu k dané obydlené lokalitě obce P ■ (nikoliv k lokalitě P ■ parku) lze učinit závěr, že umístěním konkrétních stromů daného druhu a výšky specifikovaných ve znaleckém posudku Ing. Bulíře v bezprostřední blízkosti hranic mezi pozemky účastníků dochází ze strany žalovaných k zásahům do vlastnického práva k nemovitostem ve vlastnictví žalobkyň.

Obecně lze říci, že při užívání věci je vlastník omezen mimo jiné i právy jiných osob. Podle § 127 odst. 1 občanského zákoníku vlastník věci se musí zdržet všeho, čím by nad míru přiměřenou poměrům obtěžoval jiného, nebo čím by vážně ohrožoval výkon jeho práv. Proto zejména nesmí ohrozit sousedovu stavbu nebo pozemek úpravami pozemku nebo úpravami stavby na něm zřízené bez toho, že by učinil dostatečné opatření na upevnění stavby nebo pozemku, nesmí nad míru přiměřenou poměrům obtěžovat sousedy hlukem, prachem, popílkem, kouřem, plyny, parami, pachy, pevnými a tekutými odpady, světlem, stíněním a vibracemi, nesmí nechat chovaná zvířata vnikat na sousedící pozemek a nešetrně, popřípadě v nevhodné roční době odstraňovat ze své půdy kořeny stromu nebo odstraňovat větve stromu přesahující na jeho pozemek. Citované ustanovení občanského zákoníku upravuje 2 skutkové podstaty – obtěžování jiného a vážné ohrožení výkonu jeho práv. Judikatura

dovodila, že zatímco ohrožování se týká přímo výkonu práv chráněného subjektu, obtěžování vlastním výkonu práva nebrání, ale činí jej obtížným nebo nepříjemným (viz. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ve věci sp.zn. 22Cdo 1935/2003; podobně rozsudek Nejvyššího soudu ve věci sp.zn. 22Cdo 1733/2004). Obtěžování je právně významné jen v případě, že je „nad míru přiměřenou poměrům“. Za obtěžování je považován takový výkon vlastnického práva k věci, jehož důsledky fyzicky přesahují věc samu a působí buď na jiné osoby, anebo na věci ve vlastnictví někoho jiného, a to prokazatelně negativně. Obtěžování je třeba chápat objektivně (viz. Švestka, J., Spáčil, J., Škárová, M., Vulmák, M. a kol., Občanský zákoník I., Komentář, I. vydání, Praha: C.H.Beck, 2008, strana 650). Jedná se o tzv. imise, jimiž se zpravidla rozumí pronikání účinků činnosti konané na jedné nemovitosti, na nemovitost druhou (viz. rozhodnutí Nejvyššího soudu publikované pod R37/1985). Ochranu proti tomu, kdo neoprávněně zasahuje do vlastnického práva občana nemůže soud odeprít vlastníkovi věci jen proto, že neoprávněným zásahem způsobený závadný stav je vyvolán i jednáním vlastníka (viz. Spáčil, J., Ochrana vlastnictví a držby v občanském zákoníku, II. doplněné vydání, Praha: C.H. Beck, 2005, str. 143).

Pokud jde o skutkovou podstatu obtěžování jiného, judikatura dovodila, že občanský zákoník zakazuje obtěžování jdoucí nad míru přiměřenou poměrům – jde tu jak o poměry místní, tak o poměry druhové. Stanovení toho, zda jde o obtěžování nadmíru přiměřenou poměrům, je věcí soudcovského uvážení; soud však musí vždy zjistit, jaká míra obtěžování nepřekračuje přiměřené poměry v daném typu lokalit i v konkrétním místě (viz. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 26. 4. 2006, sp.zn. 22Cdo 223/2005).

V projednávané věci bylo v řízení prokázáno, že účastníci jsou vlastníky (spoluvlastníky) sousedních nemovitostí v obci P[redávkov]. Dále bylo v řízení prokázáno, že bezprostředně u hranic těchto nemovitostí byly na pozemcích žalovaných vysazeny stromy, z nichž některé – shora a ve znaleckém posudku specifikované – vzájemně prorůstají a vytvářejí souvislou stěnu různé šířky a výšky, která je v souhrnu málo prostupná pro světlo vzduch a srážky. Větve korun většiny stromů přesahují hraniční zeď nad její horní hranou na pozemek par. č. [redacted]; větve smrku označeného jako č. 10 dosahují do vzdálenosti 6,1m od líce zdi až k domu č.p. [redacted]; u ostatních stromů jsou přesahy kratší. Pod korunami stromů na parcele č. [redacted] prakticky neroste bylinná vegetace; stejně tak na pozemku č. [redacted] – na jeho části mezi domem a hraniční zdí, široké cca 6m, neroste žádná travobylinná vegetace, povrch půdy je částečně ušlapaný a pokrytý suchým jehličím spadlých ze sousedních stromů. I když pozemky žalobkyň jsou částečně zastíněny i nemovitostmi ve vlastnictví žalobkyň, především domem č.p. [redacted], odvolací soud s ohledem na podíl zastínění nemovitostí žalobkyň stromy rostoucími na pozemcích žalovaných – tak jak tento podíl vyplývá ze znaleckého posudku, konkrétně z tabulek zpracovaných pro zastínění pozemků pro jednotlivá roční období a časové úseky dne – dospěl k závěru, že zastínění stromy žalovaných představuje obtěžování nad míru přiměřenou daným poměrům, a to i přihlédnutím k místním poměrům, jak odvolací soud zjistil při místním ohledání. Lze poukázat i na to, že imise je objektivní kategorií a nezávisí na zavinění vlastníka.

S přihlédnutím k rozsahu plochy a délce doby zastínění nemovitostí žalobkyň stromy na pozemku žalovaných, nižší propustností pro světlo, vzduch a srážky dospěl odvolací soud při přezkumu napadeného rozsudku ke shodnému závěru jako soud I. stupně, tedy že stromy na pozemcích žalovaných (resp. jejich shora specifikovaná část) obtěžuje žalobkyně jako vlastníky sousedních nemovitostí nad míru přiměřenou poměrům ve smyslu § 127 odst. 1 občanského zákoníku.

Odvolací soud neshledal opodstatněné námitky žalovaných obsažené v jejich odvolání, že předmětné stromy jsou situovány v ose sever – jih a proto okolo poledně prakticky vůbec pozemky žalobkyň nezastiňují. Tyto námitky byly vyvráceny znaleckým posudkem Ing. Bulíře, z jehož posudku (a části zpracované konzultantem, tj. společností Dalea, s.r.o.) bylo jednoznačně prokázáno, že například v období 1. 2. běžného roku ve 12:00 hodin podíl zastínění pozemku žalobkyň spornými stromy činí 45%, ke dni 1. 3. běžného roku ve 12:00 hodin 38% a v 15:00 hodin 40%, podobně ke dni 1. 4. běžného roku činí tento podíl zastínění spornými stromy 40, resp. 43%, v období 1. 5. běžného roku činí ve 12:00 podíl zastínění stromy 41% a v 15:00 51%, podobně v období 1. 6. běžného roku ve 12:00 hodin činí podíl zastínění spornými stromy 47 % a 53% v 15:00 hodin a ke dni 21. 6. běžného roku ve 12:00 i v 15:00 činí podíl zastínění spornými stromy 52%. Pokud jde o pozemek p.č. ■■■, v období prosince a ledna běžného roku sice nedochází k zastínění tohoto pozemku sporným i stromy, situace se ale mění v období po 1. 2. běžného roku; k 1.3. činí podíl zastínění pozemku spornými stromy 54%, k 1. 4. v 15:00 v rozsahu 63%, k 1. 5. běžného roku v 9:00 50%, ve 12:00 hodin 81%, v 15:00 hodin 70%. V období 1. 6. v 9:00 hodin je podíl zastínění tohoto pozemku spornými stromy 100%, stejně jako k 21. 6. běžného roku v 9:00 i ve 12:00 hodin. I v dalších obdobích a časových úsecích dosahuje podíl zastínění uvedeného pozemku spornými stromy značné procento.

Důvodnou odvolací soud nepovažuje ani další námitku žalovaných obsaženou v jejich odvolání, a to pokud jde o formulaci výroku rozsudku, který je dle žalovaných v rozporu se zákonem a zjevně nevykonatelný. Je třeba zdůraznit, že petit žaloby ze sousedského práva musí být formulován negativně; podle § 127 odst. 1 občanského zákoníku se lze návrhem na zahájení řízení domáhat jen uložení povinnosti zdržet se přesně vymezeného rušení. Ochrana podle ustanovení § 127 odst. 1 občanského zákoníku nesměřuje k tomu, aby žalovaným byla uložena povinnost provést konkrétní opatření. Proto lze ukládat sousedovi jen povinnost zdržet se přesně vymezeného rušení. Z tohoto pohledu je rozsudek soudu I. stupně vykonatelný.

Ze všech shora uvedených důvodů odvolací soud napadený rozsudek ve znění doplňujícího usnesení jako věcně správný podle § 219 o.s.ř. potvrdil, včetně rovněž správného výroku o nákladech řízení ve vztahu mezi účastníky i nákladech, vzniklých ve věci České republiky.

O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 224 odst. 1 za použití ustanovení § 142 odst. 1 o.s.ř. a žalovaní, kteří ve věci nebyli úspěšní byli uznáni povinnými zaplatit žalobkyním náklady odvolacího řízení ve výši 18.859,-Kč. Uvedená částka představuje odměnu za právní zastoupení žalovaných ve výši 9.000,- Kč podle § 8 vyhlášky č. 484/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zvýšenou podle § 19a citované vyhlášky o 30%, tj. o 2.700,- Kč; celková výše odměny tedy činí 11.700,- Kč. Tato částka se zvyšuje o paušální náhradu za 6 úkonů právní služby po 300,- Kč dle § 13 odst. 1a 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Dále náklady cestovního k místnímu šetření ve výši 159,- Kč, náhrada za ztrátu času 200,- Kč a záloha na znalečné, která byla použita na uhrazení znalečného ve výši 5.000,- Kč, celkem 18.859,- Kč.

O nákladech řízení, které v odvolacím řízení vznikly České republice v souvislosti s vyplacením znalečného bylo rozhodnuto podle ustanovení § 224 odst. 1 a § 148 odst. 1 o.s.ř., tedy podle zásady výsledku řízení; vzhledem k tomu, že v odvolacím řízení nebyli úspěšní žalovaní, jsou povinni vzniklé náklady České republice na účet Krajského soudu uhradit. Jedná se o náklady za vyplacené znalečné v celkové výši 18.328,- Kč, které byly

částečně – co do částky 5.000,- Kč – kryty zálohou složenou žalobkyněmi. Zbývající částku, tj. 13.328,- Kč jsou žalovaní povinni zaplatit na účet Krajského soudu v Praze ve lhůtě 3 dnů od právní moci rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku není dovolání přípustné, ledaže na základě dovolání, podaného ve lhůtě do dvou měsíců od doručení rozhodnutí k Nejvyššímu soudu České republiky prostřednictvím Okresního soudu Praha – západ dospěje dovolací soud k závěru, že napadené rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam.

V Praze dne 29. června 2011

JUDr. Kateřina Švecová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení
Bc. Zuzana Kmeťo